

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY při Základní škole a Mateřské škole Větrkovice, okres Opava, příspěvková organizace

„Barevný rok s pohybem“

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023.

Obsah	
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PODMÍNEK ŠKOLNÍ DRUŽINY	2
CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY	3
KLÍČOVÉ KOMPETENCE	4
FORMY A OBSAH	5
PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	6
PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PŘŮBĚH A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	7
EKONOMICKÉ PODMÍNKY	7
POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK	7
POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK	7
BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ	8
OBSAH A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ	8
EVALUACE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	8

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školního vzdělávacího programu školní družiny: „Barevný rok s pohybem“

Předkladatel a zřizovatel:

Název a adresa školy:

Základní škola a Mateřská škola Větrkovice, okres Opava, příspěvková organizace
Větrkovice 127, 747 43

Školská zařízení: Základní škola
Školní družina
Mateřská škola
Školní jídelna

Ředitel/ka školy: Mgr. Gabriela Grodová

Zřizovatel: Obec Větrkovice

IČ: 75027038

E- mail: zsvertkovice@zsvetrkovice.cz

Telefon: 601 088 941

Provoz školní družiny (upraven dle místních podmínek):

První oddělení (1. a 2. ročník)

Pondělí	6.00 – 7.50	12.30 – 15.45
Úterý	6.00 – 7.50	11.35 – 15.45
Středa	6.00 – 7.50	11.35 – 15.45
Čtvrtek	6.00 – 7.50	11.35 – 15.40
Pátek	6.00 – 7.50	11.35 – 15.45

Druhé oddělení (3. a 4. ročník)

Pondělí	7.00 – 7.50	12.30 – 15.10
Úterý	7.00 – 7.50	12.30 – 15.10
Středa	7.00 – 7.50	12.30 – 15.10
Čtvrtek	7.00 – 7.50	12.30 – 15.40
Pátek	7.00 – 7.50	12.30 – 15.10

Po ukončení provozu 2. oddělení budou žáci předáni p. vychovatelce do 1. oddělení.

OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PODMÍNEK ŠKOLNÍ DRUŽINY

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce, tj. pro žáky 1. – 4. ročníku ZŠ Větrkovice. Podmínkou pro přijetí žáka do školní družiny je písemná přihláška.

Co se týče velikosti a vnitřní organizace zařízení, jedná se o dvě oddělení, která jsou naplňována do maximálního počtu 30 žáků na jedno oddělení, pod vedením jedné vychovatelky v každém oddělení.

Časové rozvržení a uspořádání činností ve školní družině se řídí požadavky psychohygieny a je přesně uvedeno v ročním plánu školní družiny. Tímto podporujeme zdravý tělesný, duševní i sociální vývoj žáka. V tomto ohledu kromě správně sestaveného časového režimu hraje roli i prostředí, které odpovídá hygienickým, estetickým a pedagogickým požadavkům.

Školní družina je vybavena potřebnými pomůckami.

Školní družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a má přerušenu činnost v době školních prázdnin.

Dopolední činnost – zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření, které probíhají individuální i kolektivní formou dle volby žáka.

Odpolední činnost – po vyučování a po obědě jsou vhodné fyzicky i psychicky nenáročné činnosti odpočinkového charakteru. Jsou prováděny formou hromadné, skupinové či individuální práce. Vhodné jsou zejména spontánní individuální a skupinové činnosti. Doba i způsob odpočinku se řídí potřebami žáků.

Po době klidného odpočinku následují činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci, vydatné pohybové aktivity uvnitř i venku – vhodná kompenzace dopoledního sedavého zaměstnání. Pohybové rekreační aktivity zahrnují složku organizovanou i spontánní.

Jednotlivé druhy činností se navzájem prolínají. Počet žáků v oddělení se v průběhu odpoledne často mění.

CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní vzdělávací program školní družiny je zpracován pro žáky prvního oddělení prvního stupně ZŠ, tj. 1. – 2. ročník a druhého oddělení prvního stupně ZŠ, tj. 3. – 4. ročník. Naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání.

Hlavními cíli ŠD je vést žáky:

- smysluplně využívat volný čas
- vhodně vybírat aktivity pro naplňování volného času a k rozvoji své osobnosti
- spolupracovat v týmu, respektovat práci svou i ostatních
- utvářet a rozvíjet základní manuální zručnosti, vytvářet a upevňovat pracovní návyky a dovednosti

Našimi cíli v průběhu zájmového vzdělávání ŠD je při pravidelných činnostech:

- aktivně zapojovat žáky do výtvarných, kreativních, sportovních a dalších aktivit
- nacházet aktivity odpovídající věku a zájmům žáků
- zapojit žáky do organizovaných činností
- podporovat čtenářské aktivity žáků
- začlenit žáky do společnosti
- využívat získaných poznatků žáků z jednotlivých činností
- vytvářet příjemnou atmosféru
- pravidelně rozvíjet tělesnou zdatnost žáků, zařazovat relaxační chvílky
- vyjadřovat vlastní pocity
- účelně vyplňovat čas v ranní, odpolední družině
- podporovat spolupráci mezi rodinou, školní družinou, školou
- rozvíjet smysl pro čest, zodpovědnost
- podporovat schopnosti přijímat výhru i porážku
- vést ke vzájemné toleranci

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Vzdělávací program zájmového vzdělávání školní družiny po celé vzdělávací období posiluje a rozvíjí klíčové kompetence žáků. Jelikož jednou činností posilujeme více kompetencí, jedná se o působení komplexní.

V průběhu zájmového vzdělávání podporujeme rozvoj těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- jasně stanovujeme cíle každé činnosti
- nabízíme možnosti k získávání informací z různých pramenů a zdrojů
- podporujeme žáky k vybírání a využívání vhodných postupů, hledání odpovědí, hledání cest a způsobů řešení
- poskytujeme prostor k samostatnému plánování a organizaci vlastního učení
- vedeme žáky k hodnocení svých výkonů, reflexi vlastního pokroku
- vybízíme k prezentaci výsledků

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme identifikovat problém, přemýšlet o nesrovnalostech a příčinách
- směřujeme žáky k využívání získaných znalostí při hledání různých variant řešení
- poskytujeme prostor pro originální řešení a individuální postupy

Kompetence komunikativní

- dáváme prostor k vyjádření vlastních pocitů při prožitcích
- vedeme žáky k schopnosti poslouchat a interpretovat slova, naslouchat a porozumět tématům
- vytváříme příležitosti k zapojení se do diskuze, argumentaci a prezentaci svých názorů
- dbáme na dodržování zásady naslouchat druhým, respektovat jejich myšlenky

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci v týmu, chápání a respektování postojů a názorů druhých, utváření příjemné atmosféry v týmu
- vybízíme žáky k přijímání kompromisů, respektování dohodnutých pravidel
- dáváme prostor k hodnocení své práce i práce druhých, podporujeme pocit zodpovědnosti za výsledky své i celého týmu
- dáváme prostor k výběru odpovídající zájmové činnosti žáků

Kompetence občanské

- upřednostňujeme a prosazujeme vytváření návyků pro udržení zdravého životního stylu
- seznamujeme žáky s právy a povinnostmi; posilujeme právní vědomí při práci
- spoluvytváříme hodnotový systém žáků, vedeme je k porozumění pravidlům, řádům, společenským normám a k jejich respektování
- seznamujeme žáky s kulturními tradicemi, kulturním a historickým dědictvím, vedeme je k úctě, ochraně a respektu k nim
- zařazujeme výukové programy, ve kterých se žáci učí chápat ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

- podporujeme radost z dobře vykonané práce
- rozvíjíme schopnost plánování a organizace pracovního postupu

- motivujeme k uplatňování znalostí a dovedností při svém dalším rozvoji, přípravě na budoucí povolání
- dáváme prostor pro prezentaci výsledků práce žáků v prostorách školy
- nabízíme možnosti k získávání znalostí a zkušeností i mimo vzdělávací zařízení
- vedeme žáky k dodržování zásad BOZ při činnostech s pracovním nářadím

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vhodnému a účelnému využívání digitálních technologií, zejména v přípravě na výuku, opakování a procvičování učiva
- seznamujeme žáky s možnými riziky v digitálním prostředí a vedeme je k bezpečnému pohybu v online světě

FORMY A OBSAH

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Odpočinkové činnosti (11:45 – 14:00)

- Odstraňování únavy žáků z vyučování
- Odpočinek dle individuálních potřeb
- Vytváření celkové pohody žáků
- Klidné hry na koberci, prohlížení obrázků, četba knih, časopisů, poslech hudby, pohádek, volné rozhovory, vyprávění
- Stolní hry, hádanky, křížovky
- Konstruktivní hry, pexeso, kvarteta
- Rekreační činnosti (výtvarná, hudební, dramatická)
- Odpolední klid s pohádkou (pravidelná činnost)

Zájmové činnosti (14:00 – 15:30)

SPORTOVNÍ

- Kolektivní hry
- Průpravná cvičení
- Zdokonalování sportovní zdatnosti, upevňování morálních vlastností, bezpečnosti a hygieny při sportovních aktivitách, potlačování nespportovního chování, vytváření kladných citových vztahů ke sportu

PŘÍRODOVĚDNÉ

- Rozvoj zájmu o přírodu
- Výchova k ohleduplnému a šetrnému přístupu k přírodě
- Ekologická problematika a ochrana životního prostředí
- Pozorování přírody a jejích proměn

ESTETICKÉ

- Probuzení zájmu o četbu, dramaturgii, poslech
- Rozšiřování vědomostí a dovedností v oblasti kresby, malby, pracovních dovedností, práce s přírodninami, korálky, kůží, textilem, papírem
- Využívání poznatků získaných ve škole
- Vedení k samostatné tvořivé práci

- Rozvoj řeči a komunikace
- Ohleduplné chování, tolerance odlišností
- Hygiena, péče o zdraví, bezpečnost práce
- Upevňování dopravních pravidel

Rekreační činnosti (14:00 – 15:30)

- Pohybová aktivita na čerstvém vzduchu (přihlédnutí k počasí a zdravotnímu stavu)
- Tělovýchovné chvílky
- Soutěživé hry, pohybové hry
- Rekreační činnost hudební, výtvarná, dramatická

Příprava na vyučování (15:00 - 15:30)

- Činnosti upevňující a rozšiřující znalosti a poznatky dětí
- Didaktické hry
- Tematické vycházky
- Smyslové hry

Příležitostné akce

- Výlety, besídky, vystoupení, karneval, sportovní odpoledne, dílny

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Respektujeme individualitu každého žáka, nabízíme vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami:

a)

- pomoc při pobytu ve třídě, školní družině, bezpečný pohyb v prostorách školy
- didaktické pomůcky, popř. kompenzační pomůcky pro žáky s danými podpůrnými opatřeními, dostatek materiálu pro jednotlivé činnosti
- přizpůsobení aktivit, aby byly přístupné všem, pomoc ze strany spolužáků (podpora integrace)
- využití didaktických her pro rozvoj a upevnění slovní zásoby
- vhodně zvolené kolektivní hry, které umožní kontakt a bezprostřednost, pomohou odstranit sociální bariéry
- podpořit zájem o jednotlivé oblasti (zapůjčení pomůcek, materiálů – odstranění možných problémů daných sociálním postavením rodiny)
- možnost doučování při přípravě na vyučování
- spolupráce s třídním učitelem, výchovným poradcem
- seznámení se s kulturními zvyklostmi a tradicemi v porovnání s kulturami jednotlivých etnik

b) Nadaným a mimořádně nadaným žákům nabízíme adekvátní spolupráci.

- nabízení vhodných aktivit (činností) pro vyšší věkové skupiny, aktivity k rozvoji jejich nadání
- nabízení vhodných aktivit v dalších zařízeních zájmového vzdělávání

PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚH A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Činnost školní družiny je určena žákům prvního stupně ZŠ, tj. 1. – 4. ročník. O přijímání žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Žáci jsou přijímáni na základě písemných přihlášek s přesným a úplným uvedením daných údajů. Přihlášku vyplňuje zákonný zástupce žáka. Přihlašování a odhlašování žáků ze školní družiny zajišťuje vychovatelka na základě písemného záznamu na zápisním lístku – údaje o odchodu žáka ze školní družiny. Informace o jiném časovém údaji odchodu žáka sdělí rodiče písemně prostřednictvím deníčku, ve výjimečných situacích po telefonické dohodě.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Za služby poskytované školní družinou je stanovena úplata. Výši úplaty stanoví ředitel školy, je stanovena také v souladu s finančními možnostmi rodin ve zdejší regionu a ve spolupráci se zřizovatelem školy.

POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Činnost školní družiny probíhá ve dvou odděleních – v prvním oddělení v přízemí školy a ve druhém oddělení v druhém patře školy. Oddělení jsou vybavena herním koutem, nábytkem, stolními a společenskými hrami, stavebnicemi a pomůckami. Ke své činnosti využíváme také tělocvičnu, výtvarnou třídu a veškeré prostory školy a přilehlé jazykové a polytechnické učebny. Pohybové aktivity jsou v případě příznivého počasí realizovány venku na školní zahradě či hřišti.

Pro tělovýchovné a sportovní aktivity má škola k dispozici sportovní náčiní – míče, švihadla, pingpongový stůl apod. Vybavení pro výtvarné a pracovní činnosti - různé druhy papíru, textilu, modelovací hmoty, přírodní materiály apod. je sledováno a v rámci možností doplňováno. Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování čtenářských návyků má družina k dispozici dětské časopisy a knihy uložené ve školní knihovničce.

POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Pedagogické působení ve školní družině zajišťují kvalifikované vychovatelky se zaměřením na sport, hudební, výtvarnou a kreativní činnost. Významným činitelem ve školní družině je spolupráce s rodiči žáků. Neméně důležitá je také spolupráce s ostatními pedagogy či správními zaměstnanci.

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

Podmínky BOZP jsou ustanoveny ve školním řádu a ve vnitřním řádu školní družiny.

Vychovatelky se pravidelně účastní školení BOZP. Během školního roku pak pravidelně seznamují žáky s těmito podmínkami.

Ve školní družině je zajištěn odpolední pitný režim – čaj, voda. Žáci, kteří pobývají ve školní družině do 15:30 hodin, si přinášejí vlastní odpolední svačinu.

OBSAH A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah a časový plán vzdělávání je obsažen v ročním plánu práce školní družiny v daném roce.

EVALUACE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavním cílem evaluace je objektivní hodnocení kvality a efektivity zájmového vzdělávání. Na základě vyhodnocení pak zlepšení kvality pedagogické práce.

Vychovatelky při přípravě jednotlivých aktivit hodnotí svoji předcházející práci, hledají nové metody a prostředky, které by vedly ke kvalitnějším výsledkům. Další evaluační výstupy získávají pozorováním, rozhovory se žáky, výstupy rodičů na třídních schůzkách a konzultačních hodinách, širší veřejností apod. Potřebné informace podávají vychovatelkám také třídní učitelé.

Vychovatelky zpracovávají dvakrát ročně zprávu o činnosti školní družiny – pololetní a celoroční. Vedení školy následně hodnotí práci formou pozorování, kontrol, hospitací a na základě zprávy o činnosti školní družiny.

Ve Větrkovicích dne 25. srpna 2023

Zpracovala: Simona Durecová, DiS., vychovatelka ŠD